

Miljøkonsekvensrapport

Norup Østermark 12, 8970 Havndal

Skema nr. 212433

Indsendt d. 18/01-2019

Til Mariagerfjord kommune

Datablad

Landbrugets navn og beliggenhed	Norup Østermark, Norup Østermark 12, 8970 Havndal
Matrikel nr. Ejerlav	Matrikel: 11m - Ajstrup By, Vindblæs Matrikel: 13k - Ajstrup By, Vindblæs Matrikel: 8f - Ajstrup By, Vindblæs Matrikel: 12e - Norup By, Vindblæs Matrikel: 19k - Norup By, Vindblæs Matrikel: 23d - Norup By, Vindblæs Matrikel: 8c - Norup By, Vindblæs
Cvr. nummer	14655107
CHR-nummer	26884
Ejendomsnummer	8460020437
Ejer af ejendommen/ansøger Adresse Tlf. Mobil E-mail	Anders Laustsen Norup Østermark 12 8970 Havndal 22509256 Anders.laustsen@mail.dk
Driftsansvarlig	Anders Laustsen
Brugstype	Kvægbrug
Godkendelsesbetegnelse	§ 16 a
Sags nr.	
Dato for godkendelse	
Tilsynsmyndighed	Mariagerfjord Kommune
Kvalitetssikret af	
Næste revurdering af godkendelsen	

Ansøgers Konsulent:

Navn: Christian Bach Knudsen, LMO
Adresse: Asmildklostervej 11, 8800 Viborg
Tlf.nr. 2087 3134
E-mail: Cbk@lmo.dk

Forord

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser for det ansøgte projekt for den nye ungdyrstald på Norup Østermark 12, 8970 Havndal som erstatning for den eksisterende.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport, rapporten behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved en etablering af en ny ungdyrstald som erstatning for den eksisterende.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for Mariagerfjord Kommunes afgørelsen om miljøgodkendelse for ejendommen

Forord	3
1. Indledning	6
2. Ikke-teknisk resume	7
3. Husdyrbruget og det ansøgte	8
3.1 <i>Indretning og drift af anlægget</i>	8
3.2 <i>Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde</i>	10
3.3 <i>Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug</i>	10
3.4 <i>Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed</i>	10
3.5 <i>Håndtering og opbevaring af husdyrgødning</i>	12
3.5.1 <i>Generelle afstandskrav</i>	12
3.6 <i>Ammoniakemission</i>	13
3.6.1 <i>Naturpunkter</i>	13
3.7 <i>Lugtmission</i>	14
	14
3.7.1 <i>Kumulation til naboer</i>	14
3.8 <i>Øvrige emissioner og gener</i>	15
3.8.1 <i>Støj</i>	15
3.8.2 <i>Støv</i>	16
3.8.3 <i>Lys</i>	16
3.8.4 <i>Skadedyr</i>	16
3.8.5 <i>Transporter</i>	17
3.9 <i>Reststoffer, affald og naturressourcer</i>	18
3.9.1 <i>Døde dyr</i>	18
3.9.2 <i>Affald</i>	18
3.9.3 <i>Olie- og kemikalier</i>	18
3.9.4 <i>Energiforbrug</i>	19
3.9.5 <i>Vandforbrug</i>	19
3.9.6 <i>Spildevand</i>	20
3.10 <i>BAT-Ammoniakemission</i>	20
3.11 <i>Grænseoverskridende virkninger</i>	21
4. Projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker og hvad der er gjort for at mindske virkningerne.	22
4.1 <i>Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter</i>	22
4.2 <i>Begrænsning af ammoniakemission</i>	23

4.3	<i>Afsætning af ammoniak til nærliggende natur</i>	23
4.4	<i>Lugtgener for omboende</i>	26
4.5	<i>Støjgener</i>	26
4.6	<i>Støvgener</i>	26
4.7	<i>Lyspåvirkninger</i>	27
4.8	<i>Skadedyr</i>	27
4.9	<i>Transporter</i>	27
4.10	<i>Energi</i>	27
4.11	<i>Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen</i>	28
4.12	<i>Påvirkning af jordarealer og jordbund</i>	28
4.13	<i>Andet om befolkningen og menneskers sundhed</i>	28
4.14	<i>Alternative løsninger</i>	29
4.15	<i>Oplysninger om konsulenten</i>	29
5.	Konklusion	29

1. Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver og vurderer etablering af en ny ungdyrstald på Norup Østermark 12, 8970 Havndal som erstatning for den eksisterende. Derudover ønskes opført et nyt udvendigt foderbord samt en udvidelse af den eksisterende ensilageplads.

I forbindelse med optimering af projektet er det konkluderet at udnyttelsen af det eksisterende husdyranlæg udnyttes bedst ved den valgte placering.

Denne rapport er opdelt i seks kapitler, der ses i indholdsfortegnelsen.

2. Ikke-teknisk resume

Anders Laustsen som ejer det økologiske kvægbrug på ejendommen Norup Østermark ønsker at etablere en ny stål hal med dybstrøelse som erstatning for den eksisterende opdrætsstald som er udtjent. Derudover ønskes opført et nyt udvendigt foderbord i forlængelse af den eksisterende kostald. Endelige ønskes den eksisterende ensilageplads udvidet med 924 m².

Malkekvægbesætningen består af stor race.

Mariagerfjord Kommune gav i februar 2016 tilladelse til opførelse af en ny kalvestald på Norup Østermark 12. De øvrige stalde har været i drift i de seneste 8 år og er derfor uændrede i denne ansøgning.

Det søges om tilladelse til en kvægproduktion på i alt 6238 m², hvilket er en stigning på 676 m² i forhold til den nuværende tilladelse.

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Lugt

Der er en mindre stigning i lugtemissionen fra husdyrbruget, lugtemissionen overskrider dog ikke kravene til omkringboende, landsbyer eller byer.

Landskab

Landskabsoplevelsen vil ikke blive påvirket af den nye stål hal eftersom den placeres i umiddelbar nærhed af eksisterende bygningsmasse. Den nye ensilageplads og det udvendige foderbord er ligeledes i umiddelbar nærhed af den eksisterende bygningsmasse og vurderes derfor heller ikke at påvirke landskabet.

Påvirkning af natur

Det er gennemført ammoniakdepositionsregninger til den omkringliggende natur. Beregningerne viser at kravene til ammoniakdepositionen er overholdt til alle naturområderne.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Begrebet "Bedste tilgængelige teknik" er indarbejdet i husdyrloven i form af et krav til ammoniakfordampningen fra anlægget. Overholdelse af kravet til ammoniakfordampningen er således et udtryk for at husdyrbruget anvender de teknikker og teknologier som vurderes at være realistiske i forhold til produktionens størrelse. Husdyrbruget overholder kravene hertil.

Hvad ansøger vil gøre for at imødegå disse påvirkninger.

Ansøger vil forsætte den eksisterende rengøringspraksis således at lugtemissionen ikke øges i forbindelse med ændringen.

Ansøger vil imødekomme de ovenstående landskabelige påvirkninger ved at opretholde de eksisterende læbælter således at ikke vil blive påvirket af den nye stål hal.

Ammoniakfordampningen fra anlægget er vurderet i forhold til de omkringliggende naturområder og i forhold til BAT. Det kan konkluderes at husdyrbruget holder sig indenfor grænserne af den eksisterende lovgivning.

3. Husdyrbruget og det ansøgte

Eksisterende bygninger med besætning, anlæg til opbevaring af foder og husdyrgødning er vurderet i forhold til bla.:

- Ammoniakfordampning, Lugt, Lys, Støj, Støv fra stalde og opbevaringsanlæg
- Forbrug af vand, energi og handelsgødning
- Anvendelse af BAT, beskrivelse af
- Landskabelige og kulturhistoriske forhold
- Beskyttet natur
- Landskabelig og kulturhistoriske forhold

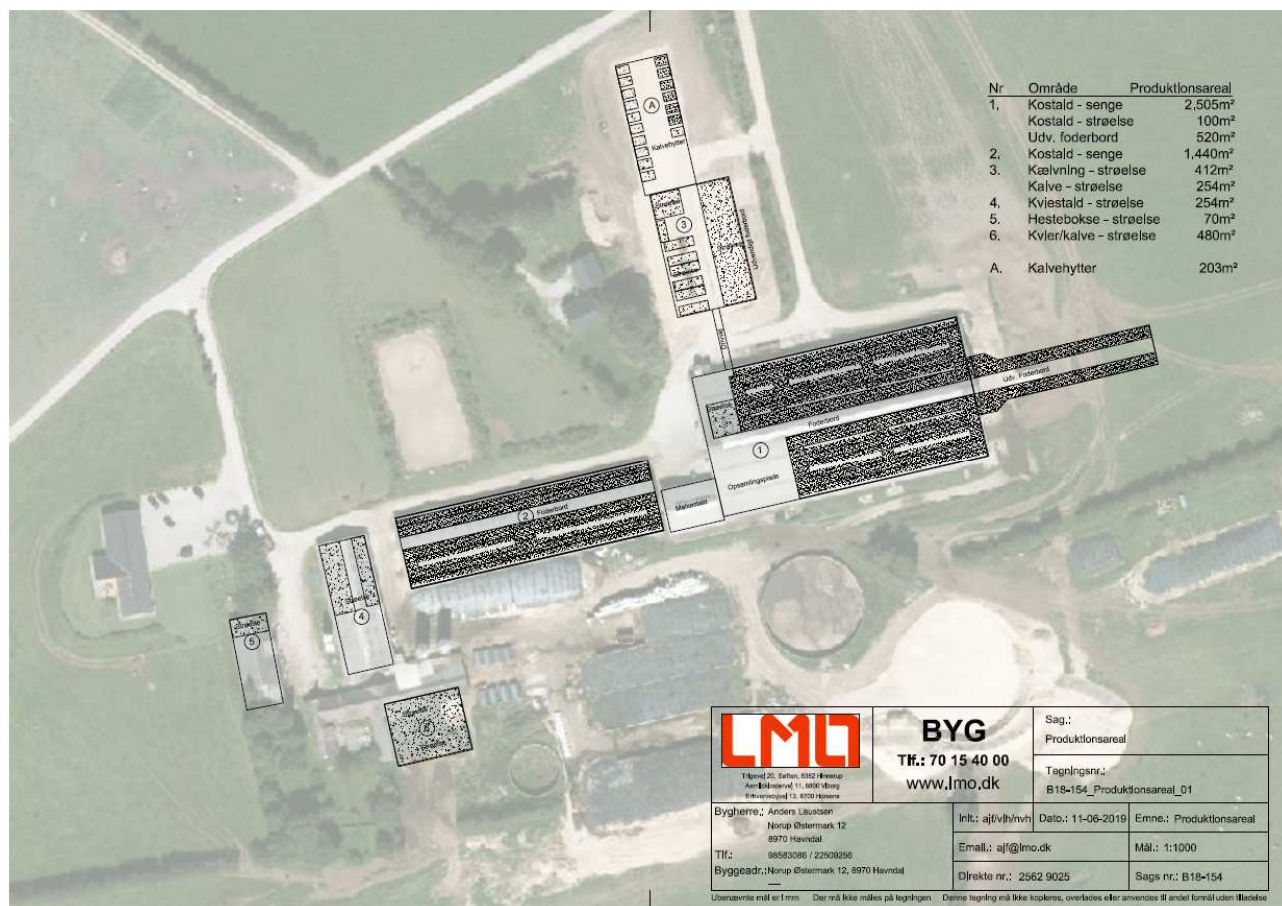
Gården ligger med god afstand til omkringliggende. Lugtberegningen viser, at der ikke forventes nabogener fra den udvidede produktion.

Anlægget overholder kravet til BAT som er beregnet til et samlet krav på 6662 kg N/år., der er beregnet en årlig fordampning på 6662 kg N/år hvormed kravet er efterlevet.

Der findes ingen næringsfattige og kvælstoffølsomme terrestriske naturtyper såsom højmoser og større overdrev, indenfor 1 km afstand fra anlægget. De § 3-beskyttede naturområder der findes indenfor 1 km. fra anlægget, er hovedsageligt skovområder, som ikke vurderes at blive påvirket væsentlig af udvidelsen. Udenfor 1000 m fra anlægget vurderes merbelastningen med kvælstof at være af en størrelsesorden, hvor den hverken i sig selv eller i kumulation med andre påvirkninger kan medføre en væsentlig påvirkning af kvælstoffølsomme naturtyper.

3.1 Indretning og drift af anlægget

Der søges en godkendelse efter § 16a i LBK 1020 af 06/07/2018 af det eksisterende staldanlæg for at opnå en højere grad af fleksibilitet for udnyttelse af staldanlægget og tilladelse til opførelse af en ny stål hal som erstatning for den eksisterende opdrætsstald. Ejendommen er ikke teknisk eller forureningsmæssigt forbundet med andre ejendomme. Der er ansøges om at den eksisterende ungdyrstald skal nedrives og erstattes med en ny.

Figur 1 Oversigtskort med produktionsarealer oplysningerne fremgår af husdyrgodkendelse.dk og navngivningen i nedenstående referer til ovenstående Figur 1.

Besætning			
Staldtype	8-års drift	Nuværende bedrift	Ansøgte bedrift
Kostald nr. 1 - Malkekøer, kvier og stude, sengestald fast drænet gulv med skraber og ajlefløb Dybstrøelse Alle kvæg	2505 m2 100 m2	2505 m2 100 m2	2505m2 100 m2
Kostald nr. 2 – Alle kvæg, Sengestald med spalter (bagskyl ell. Ringkanal)	1440 m2	1440 m2	1440 m2
Kalvestald nr. 3 – Alle Kvæg, Dybstrøelse	0 m2	869 m2	869 m2
Ungdyrstald nr. 4 – Alle kvæg, Dybstrøelse	254 m2	254 m2	254 m2
Hestebokse nr. 5 – Heste, dybstrøelse	70 m2	70 m2	70 m2
Ny ungdyrstald nr. 6 – Alle kvæg, dybstrøelse	0 m2	0m2	480 m2
Eksisterende ungdyrstald som skal nedrives	324 m2	324 m2	0 m2

Udvendigt foderbord	0 m2	0 m2	520 m2
---------------------	------	------	--------

Tabel 1. Dyretype, staldsystem, produktionsareal.

Derudover er der tilknyttet ejendommen tre gyllebeholdere med et samlet overfladeareal på i alt 1980 m2 samt en møddingsplads på 150m2. Der er flydelag på de tre gyllebeholdere. Møddingspladsen er overdækket.

Med denne godkendelse efter lovens § 16a godkendes hele ejendommens produktionsareal i flexgruppen således at der er valgfrihed imellem dyrekategorierne.

Ansøgningens nudrift tager udgangspunkt i tillægsgodkendelse den 29. februar 2016 for Norup Østermark 12, 8790 Havndal.

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Der er tale om ansøgning om etablering af en stålhal til erstatning af en udtjent staldbygning. Stålhallen skal etableres på samme placering som den eksisterende staldbygning. Farven på den nye stål hal vil være sammenfaldende med farvevalget på den eksisterende bygningsmasse. Den eksisterende bygningsmasse er med afdæmpede farver. Det udvendige foderbord vil komme til at være sammenfaldende med den eksisterende kostald. Udvidelsen af ensilagepladsen vil blive gennemført i umiddelbar nærhed af det eksisterende anlæg og vil have de samme mål som den eksisterende sydlige plansilo.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Ejendommen er produktionsmæssigt forbundet med en anden ejendom som ikke er forureningsmæssigt forbundet med ejendommen.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed

Husdyrbruget er placeret i landzone. Nærmeste enkeltbolig, der ikke er noteret som landbrug, er i en afstand på ca. 200 meter sydvest for den nye ungdyrstald. Nærmeste område, som er udlagt til boligområde (samlet bebyggelse) er der er beliggende ca. 840 meter sydvest for ejendommens anlæg. Den vægtede gennemsnitsafstand til nærmeste byzone er angivet til ca. 2110 m.

Der er følgende afstande til nærmeste områder med registreret natur:

- Kategori 1 natur: De nærmeste internationale naturbeskyttelsesområder er habitatområde Nr. 223 Kastbjerg Ådal.
- Kategori 2 natur: Nærmeste kat. 2 natur er et overdrev over 1000 meter øst for anlægget.
- Kategori 3 natur: Den nærmeste §3 udpegning er beliggende 500m syd fra anlægget.
- Kategori 3 natur: Den nærmeste potentiel ammoniakfølsom skov er beliggende 300 m fra anlægget.

Husdyranlægget er omkranset af læbælter som virker afskærmende for indsigtslinjer fra Norup Østermark.

3.5 Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Ejendommen har 3 gyllebeholdere på 890 m³ og 3.560 m³ og 5.000 m³, beliggende på egen grund. Placeringerne fremgår af det digitale ansøgningsskema. Der kan ca. være 600 m³ i gyllekanalerne. Den samlede opbevaringskapacitet på ejendommen er 10.050 m³. Derudover er der en møddingsplads på 150 m². Dybstrøelsen fra husdyranlægger bliver opbevaret på møddingspladsen indtil den opnår kompostlignende karakter hvorefter den enten udbringes og køres i markstak.

Gyllebeholder 1: 890 m³

Gyllebeholder 2: 3.560 m³

Gyllebeholder 3: 5.000 m³

Gyllekanaler: 600 m³

Samlet kapacitet: 10.050 m³

Der produceres ca. 17.084 m³ gylle årligt og 60 m³ møddingssaft fra møddingspladsen.

$17.144 / 12 \times 7 = 10.000$ m³, kravet om 7 måneders opbevaringskapacitet er dermed overholdt.

Ensilagesaften og restvandet fra ensilagepladserne bliver udsprinklet og indgår derfor ikke i opgørelse for husdyrgødningen. Tagvandet og overfaldevandet fra de befæstede arealer bliver ligeledes opsamlet og udsprinklet.

3.5.1 Generelle afstandskrav

Anlægstype	Afstandskrav	Afstand målt fra nybyggeri/bygning hvor ændringen/udvidelsen sker
1) Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter	73 m
2) Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter	Overholdt
3) Vandløb (herunder dræn) og søer	15 meter	700 m
4) Offentlig vej, privat fællesvej	15 meter	140 m
5) Levnedsmiddelvirksomhed	25 meter	Overholdt
6) Beboelse samme ejendom	15 meter	18 m
7) Naboskel	30 meter	72 m

8) Nærmeste nabo	50 meter	138 m
------------------	----------	-------

Område	Afstandskrav	Afstand målt
Eksisterende eller kommuneplanlagt byzone eller sommerhusområde	50 meter	1860 m
Område i landzone der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende.	50 meter	720 m
Nabobeboelse	50 meter	137 m
Kategori 1 og 2 natur	10 meter	Over 1000m

3.6 Ammoniakemission

3.6.1 Naturpunkter

Kategori 1-natur

De nærmeste internationale naturbeskyttelsesområder er habitatområde Nr. 223 Kastbjerg Ådal. Totalbelastningen er beregnet til 0,1 kg N/ha. Kravet til denne kategori er maksimalt 0,7 kg N/ha i totalbelastning, og derfor vurderes det, at uanset naturtype vil der ikke være en nævneværdig påvirkning på området.

Kategori 2-natur

Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev, der er beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3, og som er større end 2,5 ha. Totalbelastningen af dette område er beregnet 0,1 kg N/ha. Kravet til denne kategori er maksimalt 1,0 kg N/ha i totalbelastning.

Kategori 3-natur

Nærmeste kategori 3 natur er en hede mod øst. merbelastningen af dette område er beregnet til 0,1 kg N/ha, hvilket dog er regnet i forhold til 8-års driften. Kravet til denne kategori er maksimalt 1,0 kg N/ha i merbelastning

Nærmeste potentiel ammoniakfølsom skov ligger mod nordøst og har en merbelastning på 0,5 kg N/h. Kravet til denne kategori er maksimalt 1,0 kg N/ha i merbelastning).

3.7 Lugtemission

Samlet resultat af lugtberegning ? 1						
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Norup Østermark 8	0	FMK	138,3	138,3	364,1	Ja
 Norupvej 99	0	NY	492,9	443,6	851,9	Ja
 Haderup By, Vindblæs	0	NY	691,6	691,6	1826,6	Ja

Figur 2. Samlet resultat af lugtberegningen.

Den væsentligste lugt stammer fra sengestaldene, hvor produktionsarealet enten fast drænet gulv eller spaltegulv. Nærmeste naboejendom er beliggende ca. 215 meter fra nærmeste staldanlæg. Der er ingen samlet bebyggelse eller byzone indenfor en afstand af 700/m.

Geneafstanden er beregnet til 138 m for nabo, 444 m for samlet bebyggelse og 692 m for byzone. Den vægtede gennemsnitsafstand er til nabo 363 m, samlet bebyggelse 850 m og byzone 1827 m.

I husdyrgodkendelse.dk er der udarbejdet lugtberegninger. Beregningerne viser at alle krav er overholdt.

3.7.1 Kumulation til naboer

Der er ikke andre husdyrbrug der bidrager til lugt og der skal derfor ikke regnes med kumulation.

3.8 Øvrige emissioner og gener

3.8.1 Støj

Der kan forekomme støj fra følgende kilder:

Støjkilde	Placering	Tidsinterval	Tiltag mod støjkilder
Ventilationsanlæg	<i>Naturlig ventilation</i>	Ingen støj	Der forekommer ikke støj fra ventilationsanlæg, da der er naturlig ventilation i alle staldafsnit
Kompressor til malkeanlæg	<i>Malkeum</i>	Der malkes to gange dagligt	Placeret indendørs
Højtryksrensere	<i>Brug af højtryksrensere til vask af stalde sker inde døre</i>	Højtryksrensere anvendes ca. 25 timer om året i forbindelse med rengøring af stalde og maskiner	Højtryksrenseren vedligeholdes
Mælkekøling Traktordreven fuldfodervogn	<i>Tankrum Ved plansilo</i>	Ingen generende støj Anvendes 2 gange i døgnet	Placeret indenfor Foderet tippes af hvilket minimerer støjgener
Aflæsning af foder	<i>I foderlade</i>		Tomgangskørsel undgås
Kørsel med ensilage	<i>Ved plansilo</i>	Der vil være periodisk støj ved kørsel med ensilage	Maskinerne vedligeholdes, tomgangskørsel undgås
Ensilering	<i>Ved plansilo</i>	Der vil være periodisk støj ved ensilering	Maskinerne vedligeholdes, tomgangskørsel undgås
Håndtering af gylle		Der vil være periodisk støj ved omrøring og pumpning af gylle	
Håndtering af dybstrøelse		Der vil være periodisk støj ved læsning af dybstrøelse	
Transport til og fra ejendommen (se afsnit vedr. transport)	-	Se afsnit vedr. transport Brugen af traktor er	Der undgås så vidt muligt tomgangskørsel

		normalt begrænset til at foregå i dagtimerne, dog må der påregnes støj udover dagtimerne i forbindelse med sæsonbetonet arbejde ved eksempelvis ensilering, forårsarbejde, høst og efterårsarbejde i marken	Brugen af traktor vil normalt begrænses til at foregå i dagtimerne, dog må der påregnes støj udover dagtimerne i forbindelse med sæsonbestemt arbejde f.eks. ved ensilering, forårsarbejde, høst og efterårsarbejde i marken.
--	--	---	---

3.8.2 Støv

Der kan forekomme støv ved blanding af foder, særligt når der hentes halm. Støv fra interne transport, samt støv fra de forskellige transportere til og fra ejendommen, er væsentlige støvkilder. Der er forekomme dog ikke en stigning i antallet af transportere til og fra ejendommen.

3.8.3 Lys

Der er opsat arbejdsbelysning på de eksisterende stalde. Arbejdsbelysningen er ikke kraftigere end hvad der normen for et husdyrbrug af denne størrelse.

3.8.4 Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr

Bekæmpelse af skadedyr foretages efter anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt.

Der er indgået en aftale med et privat firma til bekæmpelse af skadedyr.

Der kan være en risiko for opformering af fluer og andre skadedyr. Det er derfor vigtigt at der opretholdes en god hygiejne, og daglig rengøring er en væsentlig parameter til bekæmpelse af fluer.

Fluegener

Biologisk fluebekæmpelse foretages efter anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi

Rottebekæmpelse

Rottebekæmpelse foretages efter indberetning og i samarbejde med kommunen.

Desuden følges de forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter (BEK nr. 1686 af 18/12/2018)

3.8.5 Transporter

Der er etableret to tilkørselsveje til gårdanlægget. Disse veje sikrer, at trafikken afvikles hensigtsmæssigt med de hensyn, der skal tages til naboer, veterinære forholdsregler osv. Det vurderes at der ved udkørsel fra anlægget er gode oversigtsforhold. Det samlede antal af transporter forventes ikke at stige væsentligt.

Hver dag bliver der afhentet mælk, fra lastbil. Antallet af afhentninger kommer ikke til at stige, da lastbilerne blot vil afhente en større mængde mælk.

Kørsel i forbindelse med levering af brændstof og andre varer, vil være på ubetydeligt niveau.

Det tilstræbes at holde kørslen i spidsbelastningsperioderne inden for normal arbejdstid.

Ejendommen ligger i et landområde. Hovedparten af arealerne ligger omkring ejendommen. Det betyder, at gylle- og fodertransporter til og fra disse arealer foregår i landområde uden at berøre tæt beboede områder. Transporten af gylle til aftalearealer længere væk foregår med lastbil, som indgår naturligt i det samlede trafikbillede, uden at der vil være nævneværdige øgede gener for omgivelserne.

Transporttype	Antal transporter pr. år i nudrift	Antal transporter pr. år i ansøgt drift	Tidsinterval	Hypighed	Forskel i antallet af transporter
Lastbiltransporter					
Kraftfoder	24	24			0
Afhentning af mælk	365	365	Morgen	Hver dag	0
Indlevering- og afhentning af dyr	50	50			0
Døde dyr	30	30			0
Traktor					
Gyllekørsel	700	700			0
Andet	20	20			0

3.9 Reststoffer, affald og naturressourcer

3.9.1 Døde dyr

Døde dyr opbevares under kadaverkappe på plads nord for maskinhuset, hvor de ikke kan ses fra offentlig vej, og med god afstand til naboer. Dyrene placeres på spalter, så de ikke rører jorden. Der er indgået aftale med DAKA om afhentning af døde dyr, som afhentes efter behov. Dette er ca. 1 gang om ugen.

Det vurderes at opbevaring af døde dyr lever op til de gældende krav, og ikke er til gene for naboer

3.9.2 Affald

Fast affald

Generelt bemærkes, at al affald vil blive bortskaffet i henhold til kommunens affaldsregulativ.

Beskrivelse af opbevaringsforhold og bortskaffelse er beskrevet i nedenstående.

	Opbevaring	Bortskaffelse
Forbrændingseget affald ISAG kode: 19.00	Container på ejendommen	Affald bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ
Jern ISAG kode: 23.00	I tilknytning til eksisterende bygninger	Afhændes af skrothandler
Andet		

3.9.3 Olie- og kemikalier

Olieaffald, opbevares i maskinhus. Der er fast gulv i maskinhus og ingen afløb. Der er opsugende materiale (kattegrus, savsmuld mv.) i maskinhuset, som anvendes ved spild af olie.

Affald fra veterinære lægemidler: opbevares i aflåst rum/skab.

Medicinrester og tom emballage returneres til dyrlæge eller afhænde til kommunens modtageordning for farligt affald.

Eftersom der er tale om en økologisk bedrift er der ikke en affaldsmængde fra sprøjtemidler.

Rengøringsmidler opbevares i malkestalden og bortskaffes via leverandøren.

Det forventes at det årlige forbrug af dieselolie er 91.000 l.

3.9.4 Energiforbrug

Ventilation

Alle stalde er naturligt ventilerede, og der er derfor ikke energiforbrug til ventilation. Ved eventuelt opsætning af nye ventilatorer til mekanisk ventilering i de varme sommer måneder vælges vandrette ventilatorer, der har et lavere energiforbrug end lodrette ventilatorer.

Malkning

Der udføres eftersyn af malkeanlæg, der sikrer, at anlægget kører energimæssigt forsvarligt. Ansøger har etableret varmegenvinding fra malkekøler til opvarmning af drikkevand til dyrene og opvarmning af stuehuset.

Transport

Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås. Ansøger har fokus på at minimere antal transporter. Logistikken mellem foderopbevaring, blandedanlæg og stalde er indrettet, så afstanden giver færrest mulige driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget på ejendommen.

Belysning

Der er energibesparende skumringsbelysning i den nyeste stald og der anvendes lavenergilysstofrør.

Det årlige elforbrug er estimeret til 525.000 kWh. Der forventes ikke en ændring i den ansøgte situation.

3.9.5 Vandforbrug

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Eventuelle lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Der er et relæ, der afbryder vandforsyningen, hvis denne bliver for stor.

Kølevandet fra køling af mælken og vaskevand fra malkeanlægget genanvendes til drikkevand til køerne.

Markdrikkekarrene er ledningsmæssigt forbundet med stalden. Der er separate stophaner til disse vandrør og lukkede udenfor afgræsningssæsonen. Der er dagligt eftersyn med drikkekar og drikkekopper.

Drikkevandets mængden er estimeret til 17.500 m³ og vaskevand til stalde, malekanlæg og maskiner er estimeret til 1.000 m³.

Vandet er fra egen boring.

3.9.6 Spildevand

Den årlige mængde af rengøringsvand og drikkevandsspild er estimeret til 2.000 m³. Spildevandet ledes til gyllebeholderen. Denne mængde er medregnet i kapacitetsopgørelsen. Regnvand fra møddingspladsen ledes til gyllebeholderen.

Regnvand og ensilagesaft fra ensilagepladserne bliver opsamlet og udsprinklet på den nærliggende mark.

Tagvand fra staldbygningerne og regnvandet fra de befæstede arealer ledes til opsamlingsbeholderen og bliver derefter udsprinklet.

Sanitært spildevand fra stuehus nedsives. Der er ikke sanitært spildevand fra staldene.

3.10 BAT-Ammoniakemission

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	5816	846	6662
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	5816	846	6662
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Figur 3. Samlet BAT-beregning og ammoniakemission.

Det samlede BAT-krav er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 6.662 kg N/år og ammoniakemissionen er på 6.662 kg N/år, dermed er det vejledende emissionsniveau overholdt med 0 kg N/år.

BAT-beregningen er baseret på følgende forudsætning om eksisterende og renoverede staldafsnit.

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Ny kalvestald - Nr. 3 + A	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
Ny kalvestald - Nr. 3 + A	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
Ny kalvestald - Nr. 3 + A	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
Eksist. ungdyrstald - Nr. 4	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
Eksist. kostald - Nr. 2	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit	1,16	1,16
Eksist. kostald - Nr. 1	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
Eksist. kostald - Nr. 1	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb ^a	Eksisterende staldafsnit	0,89	0,89
Ny Ungdyrstald - Nr. 6	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
Hestebokse - Nr. 5	Heste. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit	0,57	0,57
Udvendtigt foderbord	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	0,89

Figur 4 Forudsætning for BAT-beregning.

3.11 Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger langt fra den danske grænse og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

4. Projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker og hvad der er gjort for at mindske virkningerne.

I dette afsnit redegøres for projektets direkte og indirekte virkning for miljø, natur og mennesker. Emissionerne fra anlægget vurderes i forhold til valgte placering af husdyrproduktionen og der redegøres for hvilke foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet.

4.1 Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter

På grund af bygningernes afdæmpede farve, den afskærmende beplantning og den relative lange afstand til naboer mod sydvest vurderer ansøger at den ansøgte udvidelse ikke vil skæmme landskabsoplevelsen, hverken for forbipasserende eller naboer.

Ved at indpasse det nye byggeri på denne måde forebygges og afhjælpes uheldige landskabsoplevelser ved byggeriet.

Ifølge kommuneplanen er der ikke udpeget værdifulde kulturmiljøer for husdyranlægget.

Husdyranlægget ligger i kystnærhedszonen. Ejendommen er beliggende i et kuperet mellemskala landskab på et højdedrag. Landskabet er karakteriseret ved små lunde, levende hegn, gravhøje og spredt bebyggelse med bygninger af ældre dato, alle omgivet af høje beplantninger. Mod syd sænker terrænet sig, mens terrænet mod øst bliver mere åbent.

Kystnærhedszonen er en tre km bred planlægningszone, der er fastlagt i planloven. Zonen dækker alle Danmarks kyster, og formålet er at bevare kysterne, så de fortsat udgør landskabelige helheder med høj natur- og landskabsværdi.

Det samlede indtryk af landskabet er at der er tale om et landbrugsområde, der fremtræder intakt og i mellem god tilstand.

Husdyrbrugets anlæg ligger udenfor fredninger, strand- klit-, sø- å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer. Anlægget ligger udenfor særlige beskyttelsesområder og lige udenfor det beskyttelsesværdige kulturlandskab omkring udpeget i Kommuneplanen. Husdyranlægget ligger indenfor kystnærhedszonen.

Den nye ensilageplads og ungdyrstalden er placeret i umiddelbar nærhed af de eksisterende bygninger.

Bilag IV

Ud fra kortmateriale på naturdata.dk der er ikke registreret andre bilag IV arter indenfor 1000 meter.

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV kan have yngle eller rasteområder på eller omkring ejendommen og dens udspretningsarealer. Det vurderes umiddelbart, at der kan være damflagermus, vandflagermus, brunflagermus, langørret flagermus, sydflagermus, trolflagermus, dværgflagermus, odder, stor vandsalamander og markfirben i området

Vurdering

Det vurderes, at den landskabelige påvirkning ved etablering af den nye stål hal som erstatning for den eksisterende, ikke påvirker det eksisterende landskabelige udtryk for Norup Østermark 12, 8970 Havndal. Der findes to beskyttede fortidsminder i nærheden af ejendommen. Ingen af de to fortidsminder vil påvirkes negativt af ansøgte godkendelse. Det vurderes at den ansøgte placering af den nye ungdyrstald er sikre et harmonisk udtryk for ejendommen.

Der er ingen beskyttede sten- og jorddiger i umiddelbar nærhed af ejendommen.

Udvidelsen vurderes derfor ikke at kunne påvirke diger eller gravhøjene i lokalområdet.

Ifølge retningslinjen i kommuneplanen skal kystnærhedszonen som udgangspunkt friholdes for yderligere bebyggelse. Der må ikke udføres byggeri eller anlægsarbejde, som forringer kystens naturmæssige, landskabelige eller rekreative værdi. Der kan kun planlægges for anlæg i landzone, hvis der foreligger en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for en kystnær lokalisering.

Ved vurdering af samspillet mellem en eller flere af disse faktorer vurderes det ikke at give nogen øget risiko for påvirkninger.

Der er ikke konkret kendskab til forekomst af andre bilag IV-arter omkring ejendommen og dens arealer. En række af flagermusarterne er optaget på rødlisten 1997 som sårbare. Der er ikke kendskab til at der er andre forekomster af planter og dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistes på eller umiddelbart op til husdyrbrugets anlæg og udbringningsarealer. Derfor vurderes det at udvidelsen ikke vil have negativ indflydelse på de nævnte arter.

4.2 Begrænsning af ammoniakemission

I lovgivningen er der faste krav hertil, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige, for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i DK nås og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Vurdering

Som det ses i afsnit 3.9 er BAT-emissionskravet for Norup Østermark 12, 8970 Havndal beregnet til 6662 kg N/år. Ammoniakemissionen fra husdyrbruget er beregnet til 6662 kg N/år, hvormed det kan konstateres at kravet er efterlevet.

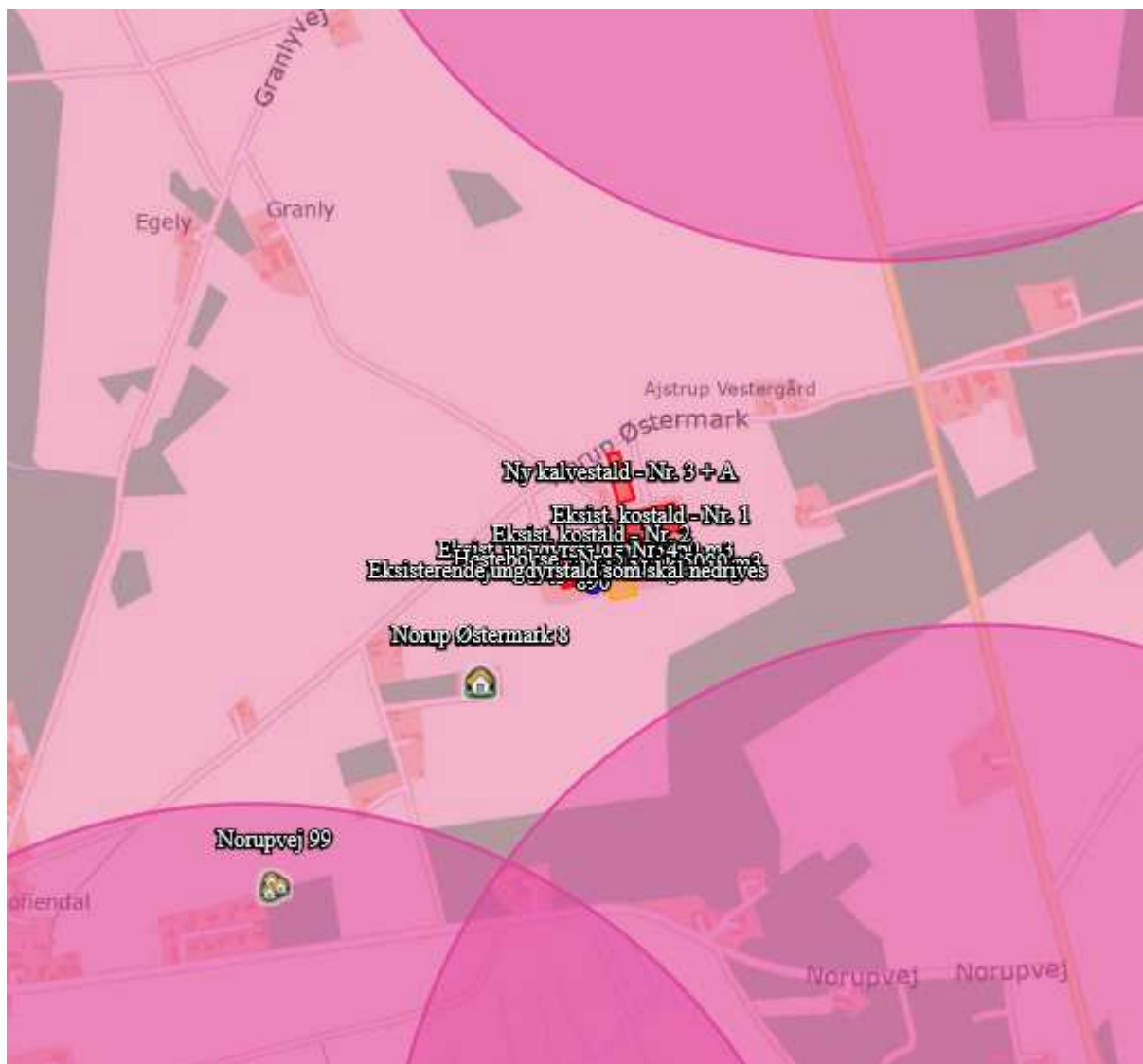
Det vurderes således at husdyranlægget på Norup Østermark 12, 8970 Havndal har begrænset ammoniakemissionen til et niveau som er acceptabelt i forhold til hvad miljøstyrelsen har vurderet som realistisk i forhold til husdyrbrugets størrelse.

4.3 Afsætning af ammoniak til nærliggende natur

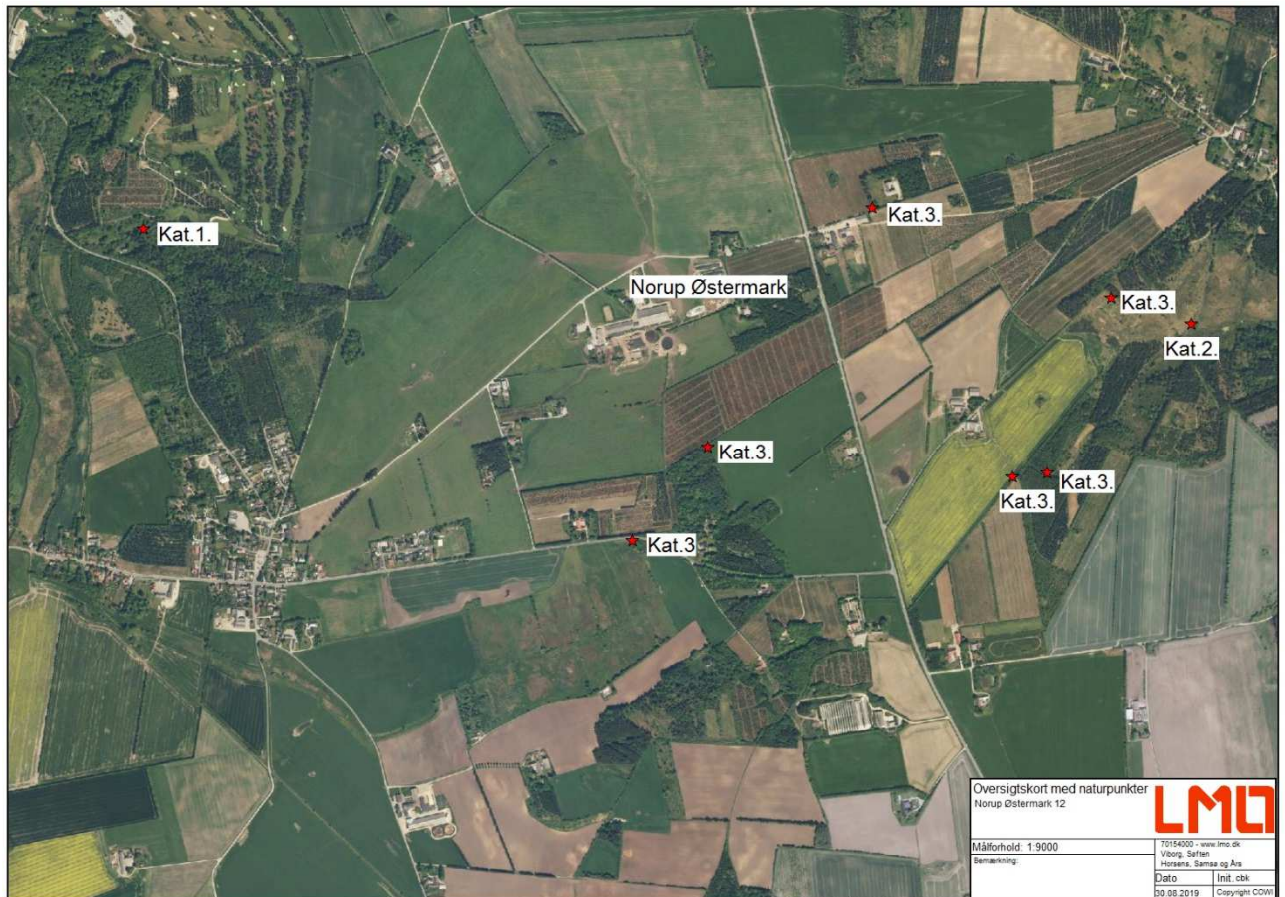
Nedenstående kortudsnit viser en illustration af husdyrtrykket i området omkring Norup Østermark 12, 8970 Havndal.

Bilaget er udarbejdet på basis af de tilgængelige oplysninger om husdyrgodkendte ejendomme der findes via husdyrgodkendelse.dk.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at der er visse usikkerheder vedrørende disse data idet det ikke med sikkerhed er så stort et dyrehold som forventet (hvis godkendelserne ikke er udnyttet). Således kan den løbende strukturtilpasning i landbruget (afvikling/udvikling i husdyrholdet) være usikkert oplyst.

Figur 5 Oversigtskort med øvrige husdyrbrug i nærområdet omkring Norup Østermark 12, 8970 Havndal

Figur 6. Oversigtskort med naturpunkter som der er beregnet ammoniakdeposition til

Som det ses i afsnit 3.5.1 er ammoniakafsætningen til kategori 1, 2 og 3 naturtyperne indenfor rammerne af hvad der udstukket som det acceptable i husdyrloven med hensyn til ammoniakafsætningen til naturområderne.

Til kategori 1 og 2 naturtyperne skal der vurderes på totaldepositionen til naturområderne. Som det kan ses i ovennævnte afsnit er belastningen 0,1 kg N/ha/år., hvormed grænseværdierne i henhold til husdyrloven ikke er overskredet.

Eftersom der ikke er tale om en merdeposition på over et 1 kg /ha /år til kategori 3 arealerne er det vurderet som unødvendigt at inddrage baggrundsbelastningen i vurderingen.

Vurdering

Med baggrund i bl.a. oplysninger fra husdyrgodkendelse.dk vurderes det, at udvidelsen ikke – alene eller sammen med bidrag fra andre kendte ammoniakudviklinger – vil øge den samlede luftbårne kvælstofbelastning i området i uacceptabelt omfang som ville medføre en væsentlig ændring i naturområderne.

Det er derfor opfattelsen, at ansøgningen ikke er i modstrid med bevaringsmålsætningen for naturtyperne på udpegningsgrundlaget for nærmeste natura 2000 område. Derved kan det sikres at arterne ikke påvirkes i modstrid med ønsket om en gunstig bevaringsstatus for disse. Da naturtyper i kategori 1 ikke påvirkes over beskyttelsesniveauet, vurderes det, at der ikke er problemer i forhold til arter på udpegningsgrundlaget

4.4 Lugtgener for omboende

Som det kan ses i afsnit 3.6 er lugtgenekriterierne overholdt til de tre bebyggelsestyper som er defineret i husdyrloven. Eftersom der er tale om et kvægbrug hvor hovedparten af staldene er med naturlig ventilation er det vanskeligt at implementere en teknologi som vil kunne begrænse lugtemissionen eftersom luften ikke bliver samlet i afkast. Ansøger sørger dog for at begrænse lugtemissionen ved at have hyppig rengøring af de områder hvor det er nødvendigt.

Vurdering

Det vurderes at der ikke vil være væsentlige lugtmæssige gener ved driften og ændringen. Det må dog forventes, at beboelser indenfor 593m fra husdyranlægget kan opleve lugt fra husdyrbruget, men ikke i en grad som vurderes som generende.

4.5 Støjgener

De væsentligste støjkilder er vurderet til at være støj fra landbrugsmaskiner og støj fra malkeanlæg. Kompressoren står i malkestalden, hvorved støjen bliver begrænset. Der er opmærksomhed på at døre/porte er lukkede ved brug.

Malkeanlægget vil være i drift 2-3 gange i døgnet. Vakuumpumpen ved malkeanlægget er lydisoleret.

For så vidt angår støj fra landbrugsmaskiner, vil der dagligt forekomme kørsel ved fodertilberedning, udfordring m.v. Herudover vil der forekomme sæsonbetonet kørsel ved gylleudbringning (efterår/forår) og markarbejde.

Da der er forholdsvis langt til nærmeste nabo og støj søges dæmpet ved valg af støjsvag teknologi samt afskærmning, og al unødigt tomgangskørsel søges undgået, vurderes anlægget aktiviteter ikke at give anledning til væsentlige støjgener.

Herudover er der ingen støj om natten fra ventilationsanlæg m.m.

Vurdering

Det daglige støjniveau vurderes som lavt og eftersom afstanden til nærmeste nabo er lang er vurderes det at ændringen ikke vil medføre væsentlige støjgener.

4.6 Støvgener

De væsentligste støvkilder på ejendommen er håndteringen af foder og halm til strøelse samt som følge transporter til og fra ejendommen.

Vurdering

Ejendommen er placeret i et tyndt befolket område og har en store afstand til nærmeste enkeltbolig hvilket vurderes som medvirkende til at begrænse støvgenerne fra ejendommen. Derudover vurderes til støvgenerne at være af begrænset varighed. På denne baggrund vurderes støvgenerne som ikke væsentlige for projektet.

4.7 Lyspåvirkninger

Der er kommet ikke til at ske ændringer i udendørsbelysningen for husdyranlægget i forbindelse med etableringen af den nye ungdyrstald. Den eksisterende lyspåvirkning fra husdyranlægget bliver i dag begrænset af den eksisterende beplantning rundt om anlægget. Derudover består den eksisterende udendørsbelysning ikke af projektører eller andre lyskilder som kan virke generende for omkringboende.

Vurdering

Den eksisterende lyspåvirkning i dag vurderes ikke som generende for de omkringboende. Der vil ikke blive opsat nye lyskilder i forbindelse med etableringen af den nye ungdyrstald. På denne baggrund vurderes lyspåvirkningerne fra ejendommen som ikke væsentlige for projektet.

4.8 Skadedyr

I forhold til bekæmpelsen af skadedyrene henvises til kapitel 3.7.4.

Vurdering

Det vurderes at ejendommen med de beskrevne tiltag og et generel højt hygiejneniveau er medvirkende til at nedbringe skadedyrene ikke opformere dem. Af denne årsag vurderes påvirkningerne af skadedyr fra projektet ikke at være væsentlige.

4.9 Transporter

Som det kan ses i oversigtstabellen i afsnit 3.7.5 er antallet af transportere til og fra husdyrbrugsanlægget uændret i forhold til det nuværende niveau. Der forekommer ikke et væsentligt antal transportere gennem tæt befolkede områder og transport af husdyrgødning vil primært foregå på bedriftens interne markveje.

Vurdering

På denne baggrund er det vurderet at transporterne til og fra husdyrbrugsanlægget ikke er en væsentlig gene for de omkringliggende ejendomme.

4.10 Energi

I afsnit 3.8.4 er energiforbruget beskrevet i henhold til ventilation, malkning, transport og belysning. Strømforbruget er reduceret i det omfang som det muligt for husdyrbruget.

Vurdering

Det vurderes at energiforbruget er minimeret, i forhold til det nuværende teknologiske niveau. Det vurderes at der i forbindelse med den løbende renovering af ejendommen sikres en løbende opdatering i henhold til det teknologiske niveau.

4.11 Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

Vandforbruget for husdyrbrugsanlægget er beskrevet i afsnit 3.8.5.

Vurdering

Der omtrent 600 m til det nærmeste vandløb. Terrænet ned til vandløbet er ikke stærkt skrånende. Det vurderes derfor på denne baggrund at der ikke er risiko for afstrømning hertil.

I forhold til vandforbruget er det vurderet være indenfor normen for et husdyrbrug af den pågældende størrelse.

4.12 Påvirkning af jordarealer og jordbund

Bedriftens dyrkede arealer drives i dag indenfor de dyrkningsmæssige rammer som der er udstukket i gødskningsreglementet. Der findes ingen større beskyttede naturtyper i området i umiddelbar nærhed af bedriften.

Jordklassificeringskortet viser at arealerne tilhørende bedriften overvejende er sandjord fra JB1 og JB4.

Vurdering

Det vurderes at husdyrbrugsanlægget med den ovenstående beskrevne drift ikke medfører en væsentlig påvirkning af jordarealer eller jordbund.

4.13 Andet om befolkningen og menneskers sundhed

I forbindelse med ansøgte projekt udledes der ikke sundhedsskadelige stoffer som f.eks. tungmetaller eller dioxin. Det vurderes derfor at projektet ikke vil medføre nogen påvirkning af menneskers sundhed.

Der vil ikke forekomme luftforurening eller forurening af vand der kan påvirke befolkningen og menneskers sundhed.

I forbindelse med befolkning og menneskers sundhed påvirker anlægget mest med støv, støj, lugt og ammoniakemissionerne.

Reglerne for ammoniak og lugt er overholdt. Ved management og foranstaltninger, forventes det at støj og støv ikke vil give anledning til nabogener. Lugt, støv og støj vil ikke give nogen langsigtede sundhedsmæssige problemer, da naboer er tilstrækkeligt lang væk.

Smittebeskyttelse er både beskyttelse af besætningens egne dyr mod indførsel af smitsomme sygdomme, beskyttelse mod spredning af sygdomme mellem forskellige besætninger og beskyttelse mod spredning af zoonotiske smitstoffer fra besætninger til det omgivende samfund (zoonoser er sygdomme, der kan smitte mellem dyr og mennesker).

Vurdering

Ved overholdelse af de gældende veterinære regler for et kvægbrug forventes påvirkningen for de omkringboende at være minimeret.

4.14 Alternative løsninger

Der er i forbindelse med nærværende ansøgning undersøgt forskellige andre placeringer af den ansøgte ungdyrstald. De er dog alle sammen blevet forkastet eftersom det blev vurderet, at de ville medføre en højere grad af gene for de omkringboende end den valgte placering.

Vurdering

Det vurderes at det valgte projekt er den mest hensigtsmæssige i henhold til placeringen af den nye ungdyrstald.

4.15 Oplysninger om konsulenten

Cand. Silv. Christian Bach Knudsen

LMO, Asmildklostervej 11, 8800 Viborg.

5. Konklusion

Baggrund af ovenstående miljøkonsekvensrapport er det konklusionen at husdyrbruget med den ansøgte ændring ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet. Derudover kan det konstateres at husdyrbruget anvender den bedst tilgængelige teknik, at forebygge og begrænse eventuel forurening.